

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-4-200 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 07-34/345-125
Karar Tarihi : 24.4.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Rıfıkı ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin
KALDIRIMCI, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

10 **B. RAPORTÖRLER** : M.Haluk ARI, Esin AYGÜN

**C. BAŞVURUDA
BULUNAN**

: Petrol Ofisi A.Ş.
Temsilcisi: Av. Tayfun SÜMER
Eski Büyükdere Cd. No:37 34398 Maslak Şişli/İstanbul

D. TARAFLAR

: - Petrol Ofisi A.Ş.
Eski Büyükdere Cd. No:37 34398 Maslak Şişli/İstanbul
- Propet Petrol Ürünleri Dağıtım Pazarlama Nakliyat ve
Dış Ticaret A.Ş.
Nispetiye Cd. Kerem 1 Apt. No:24/12 Levent/İstanbul

20 **E. DOSYA KONUSU: Petrol Ofisi A.Ş. (Petrol Ofisi) ile Propet Petrol Ürünleri
Dağıtım Pazarlama Nakliyat ve Dış Ticaret A.Ş. (Propet) arasında imzalanan
“İstasyonsuz Bayilik Sözleşmesi”nin ve diğer bayilerle imzalanacak benzer
hükümler içeren tip sözleşmelerin 2002/2 sayılı “Dikey Anlaşmalara İlişkin
Grup Muafiyeti Tebliği” ve 2005/4 sayılı “Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey
Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği”ne
uygunluğunun tespit edilmesi talebi.**

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 5.10.2006 tarih, 6699 sayı ile giren
başvuru üzerine düzenlenen 9.4.2007 tarih, 2006-4-200/MM-07-MHA sayılı
Muafiyet Ön İnceleme Raporu 16.4.2007 tarih, REK.0.08.00.001-130/128 sayılı
Başkanlık önergesi ile 07-34 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara
bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda, bildirim konu sözleşmenin
2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlanması gerektiği
görüşüne yer verilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Petrol Ofisi

40 1941 yılında bir kamu iktisadi teşekkülü olarak kurulmuş olan Petrol Ofisi'nin
hisselerinin %52,73'ü Doğan Şirketler Grubu Holding A.Ş.'ye, %34'ü ise OMV
Aktiengesellschaft'a ait olup, geriye kalan %13,27'lik kısım ise halka açıktır. Petrol
Ofisi'nin iştirakleri, Erk Petrol Yatırımları A.Ş., Kıbrıs Türk Petrolleri Ltd. Şti., Petrol
Ofisi International Oil Trading Limited, PO (UK) Ltd., Petrol Ofisi Alternatif Yakıtlar,
Petrol Ofisi Gaz İletişim A.Ş., PO Oil Financing Ltd. ve PO Petrofinance N.V.'dir.

Petrol Ofisi'nin iştiraki olan Erk ile birlikte ilgili ürün pazarındaki payı 2003, 2004 ve 2005 yılları için sırasıyla %..., %.... ve %.... olarak gerçekleşmiştir.

H.2. Bildirime Konu Anlaşma

Bildirim, Petrol Ofisi'nin 360 adet bayi ile akdedeceği tip sözleşmelerden Propet ile imzalanmış örneğinin 2002/2 ve 2005/4 sayılı Tebliğler ile sağlanan grup muafiyetinden yararlandığının tespitine yöneliktir. Söz konusu anlaşma çerçevesinde Propet, *"münhasıran PO'dan ve/veya nakliye masrafı kendisine ait olmak üzere, PO'nun belirleyeceği yerden satın alacağı her türlü akaryakıt, fuel oil, LPG, CNG, LNG, madeni yağlar ve PO tarafından üretimi ya da dağıtımını yapılan diğer malları, evsafını değiştirmeden, kesintisiz olarak satmayı, PO tarafından tesbit ve tayin olunacak şirketlerin malları dışında başkaca hakiki ve hükmi şahısların mallarını hiçbir şekilde satmamayı, bulundurmamayı ve teşhir etmemeyi kabul ve taahhüt etmiştir."*

H.3. Değerlendirme

Bildirime ilişkin dilekçede, Rekabet Kurulu'nun 9.3.2006 tarihli toplantısında, 215-54 sayı ile Petrol Ofisi ve bayileri arasında imzalanan akaryakıt dağıtım sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verildiği, ancak Kurul kararını müteakiben, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından yapılan lisanslama faaliyetleri çerçevesinde akaryakıt bayiliklerinin istasyonlu ve istasyonsuz olarak iki gruba ayrıldığı ifade edilmektedir. Bu gelişme üzerine, bayilik sözleşmelerinin istasyonlu ve istasyonsuz olmak üzere iki tip halinde düzenlendiği ve yukarıda anılan Kurul kararları ile 2002/2 sayılı grup muafiyetinden yararlandığına karar verilen sözleşmelerin 2005/4 sayılı Tebliğe uygun olarak yeniden düzenlendiği belirtilerek, bildirim konu istasyonsuz bayilik sözleşmelerinin 2005/4 sayılı Tebliğ çerçevesinde grup muafiyetinden yararlanmasına karar verilmesi talep edilmektedir.

2005/4 sayılı Tebliğ'in Kılavuzu'nun 2. maddesinde, *"Ancak yağ ve boya gibi ürünler birden fazla yerde kullanılabilir. Bir taşıtın parçalarını değiştirmek için taşıtın içine ya da üzerine takılabilecekleri gibi, Tebliğ kapsamına girmeyen araç tiplerine (örn. motosikletler, traktörler) takılabilen ya da inşaat gibi tamamen farklı alanlarda da kullanılabilen bu tür ürünlerin yalnızca, bir motorlu taşıtın içine ya da üzerine monte edileceklerinin genel olarak kabul edildiği hallerde, bu malların dağıtımına ilişkin dikey anlaşmaların Tebliğ kapsamına girdiği kabul edilmiştir. Bu nedenle, ancak alıcı motorlu taşıt onarım sektöründe faaliyet gösteriyorsa ya da bu sektöre mal sağlıyorsa söz konusu dikey anlaşmalar 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamına girecektir."*

Örneğin yukarıda değinilen durum dikkate alınarak, boyaların ya da yağların akaryakıt istasyonlarına ya da süpermarketlere satışını konu alan anlaşmalar Tebliğ kapsamı dışında bırakılmıştır. Bu tür anlaşmalar, şartları sağlamaları halinde 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlanabilirler. Buna karşın, örneğin yağ üreticilerinin distribütörleri ile yaptıkları otomotiv yağlarının dağıtımını içeren, distribütörlerin ise servislerle yaptıkları otomotiv yağlarının dağıtımını konu edinen anlaşmalar Tebliğ kapsamında yer almaktadır." denilmek suretiyle, yağ gibi ürünlerin hangi hallerde yedek parça olarak kabul edilerek 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirileceği belirtilmiştir.

07-34/345-125

90 Bildirime konu sözleşmeye bakıldığında, alıcı konumunda olan bayinin Petrol Ofisi'nden madeni yağ dışında akaryakıt, fuel oil, LPG gibi muhtelif ürünler satın aldığı görülmektedir. Bayi motorlu taşıt onarım sektöründe faaliyet göstermediği gibi anlaşma konusu ürünleri motorlu taşıt onarım sektörüne sağlaması konusunda da bir kesinlik bulunmamaktadır. İstasyonsuz bayilerin müşterileri küçük ölçekli özel servisler gibi motorlu taşıtlar sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler olabileceği gibi, çiftlikler, inşaat şirketleri, taşıma kooperatifleri gibi nihai kullanıcılar da olabilmektedir. Bu nedenle bildirim konu sözleşmelerin 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında değil, 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

100 Yapılan inceleme sonucunda, 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırı herhangi bir hususa rastlanmadığından, söz konusu sözleşme ve diğer bayilerle imzalanacak benzer nitelikte hükümler içeren tip sözleşmelerin anılan Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlanması gerektiği neticesine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, Petrol Ofisi A.Ş.'nin Propet Petrol Ürünleri Dağıtım ve Pazarlama Nakliyat ve Ticaret A.Ş. ile imzalamış olduğu "İstasyonsuz Bayilik Sözleşmesi"nin ve diğer bayiler ile imzalanacak benzer hükümler içeren tip sözleşmelerin 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında yer almadığına, buna karşılık 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlandığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.